

22 d'abril del 2009

Enquesta social 2008: llars i medi ambient

- 8 de cada 10 llars catalanes reciclen vidre, paper i plàstic
- La relació entre consum i eficiència energètica és el segon factor d'importància a l'hora de comprar un producte, només superat pel preu
- El 36,1% de les llars disposa d'aire condicionat
- Les Terres de l'Ebre i l'Àmbit Metropolità són els territoris on més llars han adoptat hàbits d'estalvi d'aigua

L'Idescat ha dut a terme per primera vegada *l'enquesta de llars i medi ambient* en col·laboració amb altres oficines d'estadística de comunitats autònomes i amb l'INE, amb l'objectiu d'investigar els hàbits, pautes de consum i actituds de les llars en els seus habitatges principals en relació amb el medi ambient per tal de formular polítiques mediambientals relacionades amb les llars.

El comportament de les llars quant a **l'estalvi de l'aigua** és més favorable pel que fa als hàbits que no pas a l'existència de dispositius físics. El 94,1% de les llars catalanes han seguit algun hàbit en l'estalvi d'aigua, mentre que el 81,1% tenen almenys un dispositiu, i és el més freqüent l'aixeta monocomandament i termostàtica.

Al conjunt d'Espanya, el 96,9% de les llars han adoptat algun hàbit d'estalvi d'aigua i dins el territori de Catalunya, les Terres de l'Ebre i l'Àmbit Metropolità són les que mostren una actitud més favorable d'hàbits d'estalvi d'aigua, un 97,6% i un 95,9% respectivament.

L'energia elèctrica és universalment present en els habitatges principals de Catalunya i conviu amb altres fonts d'energia. La majoritària és el gas canalitzat, del qual en disposen el 72,3% de les llars, mentre que a Espanya és del 40,5%. Pel que fa a la presència de fonts d'energia renovable a les llars catalanes, el 0,9% de les llars disposen d'energia solar, proporció idèntica a la del total d'Espanya.

En els territoris amb baixa implantació de xarxa de gas canalitzat és on hi ha més llars que utilitzen altres fonts d'energia. Així, a les Terres de l'Ebre on només el 29,6% de les llars disposen de gas canalitzat, el 51,8% utilitzen el gas líquid.

El 76% de les llars catalanes disposen de calefacció i el 36,1% d'aire condicionat en els seus habitatges principals. La disponibilitat de calefacció i d'aire condicionat a les llars està directament relacionada amb el clima de cada territori. Així, les llars de l'Àmbit de Ponent i de l'Alt Pirineu disposen de calefacció en un 91,8% i 89,5% dels casos, mentre que els nivells màxims de llars amb aire condicionat els trobem al Camp de Tarragona (43,3%) i les Terres de l'Ebre (40,7%) .

La instal·lació de l'aire condicionat va generalment lligada a la presència d'aparells de presa de temperatura i de termòstat als habitatges, però no sempre en les instal·lacions de calefacció, en un 59,2%. En aquests casos s'ha demanat a les llars que indiquin la temperatura a què acostumen a graduar la calefacció, i l'aire condicionat a l'estiu. La temperatura mitjana a què les llars catalanes graduen la calefacció és de 20,8°C, mentre que la de l'aire condicionat és gairebé un grau superior, 21,6°C.

L'hàbit de selecció i eliminació de **residus** de les llars catalanes és superior al del conjunt de les llars espanyoles en tots els casos. El 86,3% de les llars separen els residus de vidre, el 85,6% el paper i cartró, el 82,5% els envasos de plàstic, metàl·lics, etc i el 66,5% els residus orgànics, mentre que a Espanya aquests percentatges són del 75,3%, 74,5%, 71,8% i 60% respectivament. L'Alt Pirineu i Aran és l'àmbit territorial que mostra un hàbit superior en l'eliminació selectiva dels residus, que se situa per sobre del 90%.

Pel que fa a la resta de residus, les piles i bateries petites són els que més manifesten dipositar en els punts específics de recollida, un 84,9% de llars així ho fan, seguit dels medicaments (un 83,3%), els mobles i altres béns domèstics voluminosos (77,1%), aparells elèctrics i electrònics (75,1%) i residus tèxtils i calçat (56,9%).

Al llarg del 2007, el 23,3% de les llars catalanes van patir algun **problema relacionat amb sorolls** en el seu entorn, i els més habituals són els provinents del trànsit terrestre. Pel que fa a les males olors, són declarades com a problema habitual en l'entorn per un 14,1% de les llars catalanes, i destaquen les canonades i els sistemes de sanejament com a principal causa, en un 8,3%. Són les llars del Camp de Tarragona i l'Àmbit de Ponent, 17,2% i 17,1% respectivament les que més freqüentment ho manifesten.

En el moment de la compra d'un nou producte, les llars consideren majoritàriament el preu i la relació **consum** i eficiència energètica com a factor força o molt important en l'elecció del producte i seguit de la marca. En canvi, la consideració de producte ecològic i que el producte sigui local o de proximitat és considerat com a molt o força important per a un 47,8% i un 38,3% respectivament.

Més de la meitat de les llars catalanes usen piles o bateries recarregables, i gairebé un terç ho fan amb força freqüència, un 48,3% usen paper reciclat, i un 25,6% envasos retornables. En canvi, el 90% usen en la seva vida quotidiana productes d'un sol ús (estris de plàstic, mocadors d'un sol ús, maquinetes d'afaitar ...).

El 71,7% de les llars disposen d'almenys un vehicle, i el **nombre mitjà de vehicles** és d'1,5 per llar, mentre que a Espanya és de l'1,6%. L'Àmbit Metropolità és l'àmbit territorial amb una presència inferior de vehicles a la llar, un 68,9% de les llars, mentre que les llars de les Comarques Gironines és el més elevat en un 80,6%, amb un 1,7 vehicles per llar, seguit de les Terres de l'Ebre en un 80,1%.

Sense considerar els motius de desplaçament, el mode de transport més freqüentment usat és el transport privat, i especialment el cotxe, tal com manifesta el 40,1% de la població catalana i el 43,2% de l'espanyola. El transport públic, en les seves diverses modalitats és usat pel 28,4% de les persones a Catalunya i el 21,7% a Espanya. Pel que fa a les persones que es desplacen a peu a Catalunya representen el 23,5% del total, mentre que a Espanya són el 30,3%.

L'Enquesta social 2008: llars i medi ambient és una enquesta per mostreig, amb periodicitat variable, que es realitza en col·laboració amb l'INE i amb altres oficines d'estadística de comunitats autònomes (Institut d'Estadística d'Andalusia, EUSTAT, Institut Gallec d'Estadística i Institut d'Estadística de Navarra).

L'operació de camp s'ha portat a terme entre els mesos d'abril i juliol de l'any 2008 donant l'opció a les llars seleccionades de tres possibles vies de resposta: Internet, entrevista telefònica i entrevista presencial. A Catalunya, s'ha obtingut una mostra final de 3.425 enquestes vàlides, que representa una taxa de resposta del 97,7% en relació amb la mostra teòrica.

<http://www.idescat.cat/premsa/>

Taula 1. Hàbits i dispositius d'estalvi d'aigua. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Hàbits d'estalvi d'aigua								
Amb almenys un hàbit	94,1	95,9	85,4	94,9	97,6	91,9	88,3	92,5
Descongelen el menjar amb antelació	82,8	84,1	76,6	85,6	89,6	82,8	74,3	83,6
Esperen a omplir el rentaplats i la rentadora	82,6	85,4	67,7	87,1	86,3	79,0	72,6	80,1
Omplen les piques de l'aigüera	52,9	55,5	46,0	56,6	47,0	41,1	41,8	58,2
Tenen ampolla amb aigua freda a la nevera	52,3	53,1	46,3	62,2	52,2	50,6	44,7	47,1
Tenen una paperera a la cambra de bany	51,3	51,2	55,8	44,9	42,0	38,7	62,5	63,1
Tanquen una mica la clau de pas	30,3	28,3	38,5	28,3	31,6	26,8	39,9	41,9
Reciclen l'aigua	28,1	27,9	30,7	24,8	16,1	19,9	42,7	15,4
Dispositius d'estalvi d'aigua								
Amb almenys un dispositiu	81,1	81,8	77,3	79,1	64,9	73,9	92,5	80,9
Aixeta monocomandament/termostàtic	71,9	71,4	72,3	69,5	61,1	67,2	85,5	72,6
Limitadors descàrrega per a cisterna	36,1	41,5	26,5	29,5	17,0	23,7	22,0	30,9
Altres dispositius	22,4	25,2	17,0	20,9	10,3	16,5	14,8	17,8

Font: Idescat

Taula 2. Fonts d'energia i calefacció. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Fonts d'energia								
Electricitat	100	100	100	100	100	100	100	100
Gas canalitzat	72,3	80,7	64,0	59,0	29,6	48,5	57,4	35,1
Gasos líquids del petroli, bombona de gas	20,8	14,5	31,0	29,1	51,8	36,1	30,9	45,0
Combustibles líquids (gasoil, ...)	9,9	4,7	19,7	8,5	16,4	31,9	25,8	35,9
Fusta	4,1	1,9	9,7	2,9	10,1	11,3	10,1	12,5
Energia solar	0,9
Altres fonts	0,2
Fonts de calefacció								
Disponibilitat de calefacció	76,0	72,8	80,1	75,1	80,4	91,8	87,9	89,5
Calefacció de gas	48,3	51,5	46,5	36,4	30,2	45,5	46,3	33,0
Calefacció individual	39	5,7	14,0	4,8	..	6,5	10,1	..
Calefacció central	6,7	43,5	29,8	28,5	16,6	35,2	34,6	25,4
Gas no canalitzat	2,9	2,5	12,9
Calefacció elèctrica	15,4	15,3	14,4	19,0	11,5	10,8	17,6	17,5
Radiadors i acumuladors elèctrics	10,4	10,7	7,5	14,8	8,7	7,0	8,7	11,1
Caldera individual	5,2	5,0	7,0	8,5	5,8
Fil radiant	0,7
Calefacció de gasoil	9,6	4,7	18,4	8,1	15,9	30,3	24,6	35,5
Calefacció individual	7,8	3,6	14,8	6,9	13,6	25,7	22,1	20,3
Calefacció central	1,8	15,4
Altres sistemes de calefacció								
Bombes de calor	7,1	6,7	3,3	17,2	22,5	4,0	1,7	0,3
Fusta	2	8,5	8,2	..	8,8

Font: Idescat

.. Informació poc significativa per al càlcul

Taula 3. Aire condicionat i temperatura mitjana. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Aire condicionat								
Disponibilitat	36,1	38,8	25,7	43,3	40,7	38,9	18,1	9,3
Temperatura mitjana °C	21,62	21,61	21,28	21,62	22,09	22,04	21,34	22,47
Calefacció amb termostat								
Disponibilitat	59,2	55,2	65,9	58,0	57,5	75,3	77,0	69,8
Temperatura mitjana °C	20,76	20,87	20,37	21,06	21,18	21,09	19,93	20,68

Font: Idescat

Taula 4. Estalvi d'energia. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Aïllament tèrmic	98,0	97,8	98,4	97,7	99,4	98,4	99,1	99,3
Persiana o finestró	95,8	95,4	94,3	96,8	98,2	97,7	98,2	96,7
Doble vidre	41,5	37,5	54,3	43,7	40,3	51,0	49,8	65,9
Tendal	30,9	33,6	23,2	39,4	20,4	23,2	18,5	14,1
Ruptura de pont tèrmic	5,9	4,9	8,3	10,3	2,1	6,9	7,5	2,5
Vidres tintats o protectors solars	4,2	4,1	5,4	..
Llums de baix consum	87,8	89,1	84,2	87,5	90,0	84,9	81,4	92,2
Tubs o llums fluorescents	71,0	69,9	67,5	76,8	84,1	74,8	70,4	85,0
Altres bomebetes de baix consum	70,1	72,9	65,8	67,0	65,1	57,7	63,9	69,3

Font: Idescat

.. Informació poc significativa per al càlcul

Taula 5. Separació de residus. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Principals residus								
Vidre	86,3	87,0	82,5	82,7	86,8	81,0	90,5	94,2
Paper i cartró	85,6	85,8	84,2	82,1	88,3	81,4	90,4	91,1
Envasos de plàstic, metàl·lics	82,5	82,6	83,6	79,8	79,7	75,2	88,0	91,4
Residus orgànics	66,5	64,6	71,4	68,1	56,9	66,1	77,3	80,9
Altres residus								
Piles i bateries petites	84,9	86,7	83,7	79,8	88,8	67,2	85,1	87,3
Medicaments	83,3	83,7	82,6	77,9	89,4	80,1	84,3	89,9
Mobles i altres béns domèstics	77,1	78,9	76,5	67,7	75,6	70,5	77,4	73,7
Aparells elèctrics (electrodom, ordinadors, etc.)	75,1	77,1	70,0	69,4	80,1	69,8	72,1	75,8
Tèxtils i calçat	56,9	55,2	68,4	53,6	54,0	56,9	59,7	68,5
Runa i restes d'obres menors	46,3	43,2	59,5	42,2	34,5	41,2	68,1	58,8
Telèfons mòbils	45,2	44,3	58,3	35,9	31,7	36,7	56,0	53,6
Olis de cuina	33,5	32,8	38,8	25,6	21,5	22,3	51,4	46,2
Tubs fluorescents	32,6	32,3	35,4	27,8	31,0	25,0	41,7	40,7
Productes químics, pintura i neteja	31,0	26,4	50,9	23,2	26,2	25,2	59,9	40,6

Font: Idescat

Taula 6. Problemes de sorolls i de males olors. 2008

% sobre el total d'habitatsges

	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Amb algun problema de sorolls	23,3	27,6	13,0	23,7	13,2	15,1	8,6	5,8
Amb algun problema de males olors	14,1	15,2	10,3	17,2	11,9	17,1	6,7	5,3

Font: Idescat

Taula 7. Causes dels problemes de sorolls i males olors. Catalunya 2008

% sobre el total d'habitatsges

Causes del problemes de sorolls	
Trànsit terrestre	10,1
Dels veïns	9,4
D'origen mecànic	7,7
Activitats comercials i d'oci	3,4
Reunions informals urbanes	2,8
D'origen animal	2,8
Trànsit aeri	1,3
Altres causes	1,1
Causes del problemes de males olors	
Canonades, sanejament	8,3
Contenidors de residus	2,2
Explotacions agràries	2,0
Indústries alimentàries	1,3
Comerços	1,0
Altres causes (fums, abocadors, etc.)	2,7

Font: Idescat

Taula 8. Estils de vida i pautes de consum. Catalunya, 2008

% sobre el total d'habitatsges

Ús de determinats productes

	Ús total	Amb bastanta freqüència
Piles o bateries recarregables	52,7	31,1
Paper reciclat	48,3	19,8
Envasos retornables	25,6	11,1
Productes d'un sol ús	90,0	52,8

Importància a factors en la compra d'un nou producte

	Ho consideren	Ho consideren força o molt important
Preu	99,0	92,9
Consum i eficiència energètica	94,3	79,3
Marca	84,1	50,3
Etiqueta ecològica	78,8	47,8
Producte local o de proximitat	70,9	38,3

Font: Idescat

Taula 9. Mobilitat i transport. 2008

	%							
	Catalunya	Àmbit Metropolità	Comarques Gironines	Camp de Tarragona	Terres de l'Ebre	Àmbit de Ponent	Comarques Centrals	Alt Pirineu i Aràn
Disponibilitat de vehicles (% habitatges)	71,7	68,9	80,6	74,4	80,1	79,4	75,4	72,5
1 vehicle	43,7	43,4	39,4	47,5	50,3	46,6	44,5	40,5
2 vehicles	22,0	20,2	31,3	21,0	22,8	26,2	23,8	26,7
3 o més vehicles	6,0	5,3	9,8	5,9	6,9	6,5	7,1	5,3
Nombre mitjà de vehicles per habitatge	1,5	1,5	1,7	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Mitjà de transport utilitzat usualment (% persones)								
Transport privat	43,5	36,5	62,38	52,64	49,18	58,84	59,35	49,8
Cotxe	40,1	32,39	59,47	50,7	46,83	57,32	58,58	49,64
Moto	3,4	4,12
Transport públic	28,4	38,53	4,8	12,36	4,8	7,14	10,17	3,56
Autobús	15,4	19,85	2,98	10,86	3,4	6,29	7,65	2,73
Metro, tramvia	9,4	14,03
Renfe	3,6	4,6
Altres	0,1
A peu	23,5	19,62	31,55	27,76	42,53	31,36	28,16	44,11
Bicicleta	2,0

Font: Idescat

.. Informació poc significativa per al càlcul

Taula 10. Resultats sintètics. Catalunya i Espanya. 2008

% sobre el total d'habitatges

	Catalunya	Espanya		Catalunya	Espanya
Hàbits d'estalvi d'aigua			Altres residus		
Amb almenys un hàbit	94,1	96,9	Piles i bateries petites	84,9	72,3
Descongelen el menjar amb antelació	82,8	86,6	Medicaments	83,3	69,5
Esperen a omplir el rentaplats i la rentadora	82,6	81,9	Mobles i altres béns domèstics	77,1	65,2
Omplen les piques de l'aigüera	52,9	38,8	Aparells elèctrics (electrodom, ordinadors, etc.)	75,1	65,9
Tenen ampolla amb aigua freda a la nevera	52,3	64,2	Tèxtils i calçat	56,9	56,0
Tenen una paperera a la cambra de bany	51,3	54,7	Runa i restes d'obres menors	46,3	43,7
Tanquen una mica la clau de pas	30,3	30,8	Telèfons mòbils	45,2	35,6
Reciclen l'aigua	28,1	22,9	Olis de cuina	33,5	24,0
			Tubs fluorescents	32,6	19,9
			Productes químics, pintura i neteja	31,0	21,1
Dispositius d'estalvi d'aigua			Problemes de sorolls		
Amb almenys un dispositiu	81,1	73,1		23,3	25,1
Aixeta monocomandament/termostàtic	71,9	65,6	Trànsit terrestre	10,1	11,7
Limitadors descàrrega per a cisterna	36,1	34,0	Dels veïns	9,4	8,9
Altres dispositius	22,4	17,0	D'origen mecànic	7,7	7,3
			Activitats comercials i d'oci	3,4	3,5
Fonts d'energia			Reunions informals urbanes		
Gas canalitzat	72,3	40,5		2,8	2,8
Gasos líquids del petroli, bombona de gas	20,8	42,1	D'origen animal	2,8	2,8
Combustibles líquids (gasoil, ...)	9,9	12,5	Trànsit aeri	1,3	1,9
Fusta	4,1	6,7	Altres causes	1,1	1,5
Energia solar	0,9	0,9			
			Problemes de males olors		
Fonts de calefacció				14,1	20,3
Disponibilitat de calefacció	76,0	70,3	Canonades, sanejament	8,3	11,6
Calefacció de gas	48,3	32,3	Contenidors de residus	2,2	1,8
Calefacció elèctrica	15,4	18,6	Explotacions agràries	2,0	2,8
Calefacció de gasoil	9,6	11,7	Indústries alimentàries	1,3	1,7
			Comerços	1,0	0,6
			Altres causes (fums, abocadors, etc.)	2,7	5,5
Aire condicionat			Ús de determinats productes		
Disponibilitat	36,1	48,7	Piles o bateries recarregables	52,7	50,5
Temperatura mitjana °C	21,6	21,3	Paper reciclat	48,3	33,4
			Envasos retornables	25,6	27,8
Calefacció amb termostat			Productes d'un sol ús	90,0	89,5
Disponibilitat	59,2	35,5			
Temperatura mitjana °C	20,8	22,3	Importància a factors en la compra d'un nou producte		
			Preu	99,0	98,9
Aïllament tèrmic			Consum i eficiència energètica	94,3	93,8
Persiana o finestró	95,8	94,0	Marca	84,1	86,4
Doble vidre	41,5	39,3	Etiqueta ecològica	78,8	81,7
Tendal	30,9	23,0	Producte local o de proximitat	70,9	80,0
Ruptura de pont tèrmic	5,9	11,4			
Vidres tintats o protectors solars	4,2	4,1	Disponibilitat de vehicles (% habitatges)		
			1 vehicle	43,7	42,2
Llums de baix consum			2 vehicles	22,0	25,1
Tubs o llums fluorescents	71,0	66,1	3 o més vehicles	6,0	7,4
Altres bombetes de baix consum	70,1	67,1	Nombre mitjà de vehicles per habitatge	1,5	1,6
			Mitjà de transport utilitzat usualment (% persones)		
Principals residus			Transport privat	43,5	45,3
Vidre	86,3	75,3	Cotxe	40,1	43,2
Paper i cartró	85,6	74,5	Moto	3,4	2,1
Envasos de plàstic, metàl·lics	82,5	71,8	Transport públic	28,4	21,7
Residus orgànics	66,5	60,0	Autobús	15,4	14,7
			A peu	23,5	30,3
			Bicicleta	2,0	1,3

Font: Idescat i INE